

Jyväskylän kaupunki
Kirjaamo
PL 193
40101 Jyväskylä
kirjaamo@jyvaskyla.fi

Kaupunkirakennelautakunnalle

Kaupunkisuunnittelu/asemakaavoitus

Lausunto (muistutus) koskien Tammirinteen asemakaavan muutosehdotusta

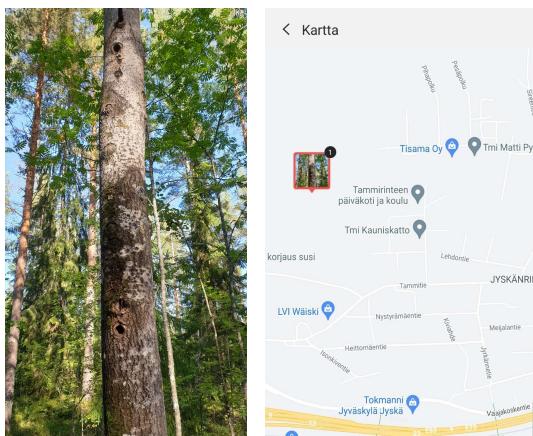
Kaavamenettelyyn kulminoituu merkittävä vastuu ja vaade luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämisestä ja luonnon monimuotoisuuden elvyttämisestä. Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys pitää arvokkaana sitä, että Tammirinteen asemakaavan muutosehdotus huomioi alueen luontoarvot aikaisempia luonnoksia ja ehdotuksia paremmin. Esitämme luontoarvojeen selvityksiin vielä muutamia täydentämissiä. (kohta 1.)

Yhdistyksemme on kuitenkin hyvin huolissaan siitä, että Jyväskylän kaupunki yhä suunnittelee asuntorakentamista rakentamiselta vielä säästyneelle metsämaalle ja ulkoilu- ja virkistysmetsäalueelle. Rakentamisen lähelle luontoa siten, että luontoa, kuten tässä tapauksessa virkistysmetsää ja muuta olemassa olevaa rakentamatonta metsämaata, jää rakentamisen alle, ei voida katsoa edistävän luonnon antamaa hyvää. (kohta 2.)

1. Esitämme luontoarvojen selvityksien täydentämistä

Esitämme, että

- kaupunki toteuttaa alueella uuden liito-oravaselvityksen. Laji.fi:ssä on alueelle merkitty liito-oravahavainto v. 2022 ja alueelta löytyy mm. kolohaapa.
- kaupunki varmistaa alueen linnustonselvityksen: Alueelle tehdyssä linnustonselvityksessä (v. 2022) ei ollut havaintoja kanahaukasta, mutta aluetta toukokuussa 2022 kartoittanut Olli Manninen raportoi viitteistä suurehkon petolinnun oleilusta: *“Useita tuoreita höyhennettyjen pienempien lintujen jäänteitä havaittiin metsikössä. On siis varsin mahdollista, että kyseessä on kanahaukan asuttama metsä, jossa olisi mahdollisesti myös sen pesä. Asia tulisi selvittää osana kohteen luontonselvitystä.”* (Olli Mannisen raportti on kaavoituksen käytössä.)

Kolohaapa ja sen sijainti

Kartoittaja Olli Manninen totesi raportissaan myös, että *“Kaava-alueen metsäkuviot 7 ja 8, kuvio 10 ja osa kuvioista 13 ovat rakenteeltaan suojelunarvoisia kuvion 14 lisäksi.”* Tuhoaisiko nyt suunniteltu rakentaminen osan näistä kuvioista?

2. Luonnonläheisen asumisen tavoittelun ei pitäisi tarkoittaa luonnon tuhoamista

Jyväskylän kaupungin sitoutuminen resurssiviisauteen ja luontoarvojen korostaminen kaupunkisuunnittelun tavoiteteksteissä ovat erittäin tärkeitä toteutettavia tavoitteita luontokadon, ilmasto-kriisin ja luonnonvarojen ylikulutuksen muodostamien ongelmavyöhtien ratkaisemisessa ja hillitsemisessä. Myös kaupungin AVOin kaupunkiympäristö -politiikka korostaa yhtenä kaupungin kehittämisen kulmakivenä luontoa ja kestäväää rakentamista.

Tavoitteiden ja toiminnan välillä on yhä ristiriita: kaupunki on asettanut vuosittaiseksi tavoitteeseen noin 70 omakotitalontonttia ja muuta rakentamista luonnon viherpeittoa vähentämään ja jopa kestävään liikkumisen alueilla varataan runsaasti tilaa autoliikenteelle parkkipaikoineen. Rakentaminen nakertaa mm. ulkoilu- ja virkistysalueita, tämäkin asemakaavan muutosehdotus. Aittovuori- Halssila on Jyväskylän keskeisimpiä luonto- ja virkistysalueita ja sen vaikutuspiirissä on eniten kuntalaisia yksittäisistä luonto- ja virkistysalueista (Panu Piirtola: ”Häviävät virkistysalueet – Maankäyttö Jyväskylän Aittovuori-Halssilan luonto- ja virkistysalueella” 2021, <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/137364>). Luonto- ja virkistysalueiden arvot tunnustetaan Jyväskylässä, mutta ne nähdään kaupungin päätöksenteossa edelleen siitä huolimatta usein alisteisena muulle maankäytön tarpeelle (Piirtola 2021), mikä on hyvin huolestuttavaa.

Resurssiviisaus, luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja hiilineutraalisuustavoitteessa pysyminen voidaan saavuttaa vain vahvasti suuntaa muuttamalla. Siihen tarvitaan irtautumista vanhoista käytännöistä, jotka kahlitsevat todellisia edistysaskeleita kuten rakentamisen kohdistamista jo rakennetuille alueille, joissa on jo infrastruktuuria, ja uuden asutuksen metsään rakentamisen lopettamista. Samoin tulee välttää metsäalueiden ottamista rakentamiseen ylipäättään, vaikka metsäalue olisikin jossain vaiheessa ollut talousmetsäkäsittelyn kohteena. Ekologisen monikriisin ajassamme uudisrakentaminen tulisi rajata vain tarpeelliseen ja korjausrakentamisen ja rakennusten käyttötarkoitusten muutosten tulisi olla ensisijaisia uudisrakentamiseen nähden. Maankäytön muutosten ei tulisi heikentää vaan kohentaa ympäristön tilaa ja luonnonläheistä asumista pitäisi tavoitella siten, että luontoa ei jää ja tuhoudu rakentamisen alle vaan tuomalla

luonnon elementtejä jo rakennettuun ympäristöön. Tämä edistäisi niin nykyisten kuin tulevien jyväskyläläisten hyvinvointia.

Jyväskylässä 22.2.2024

Suomen luonnonsuojeluliiton Jyväskylän seudun yhdistys
jyvaskyla@sl.fi

Hanna Jyske (pj.)
gsm 040 5755 198
hannajy@gmail.com

Pentti Mattila (tal.hoit.)
gsm 040 344 6739
pentti.mattila@iki.fi